

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

Шевцова О. Й., Потій А. Д.

КРЕДИТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ: РОЗВИТОК ІНСТИТУЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ 3

Васильєва Т. А., Афанасьєва О. Б.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖБАНКІВСЬКОГО РИНКУ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ
ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ В УКРАЇНІ 7

Коваленко В. В., Шепель Є. В.

МОНЕТАРНІ ПЕРЕДУМОВИ УТВОРЕННЯ ІНФЛЯЦІЇ У ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ 11

Гойхман М. І.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ 18

Баріда Н. П.

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ РОЛІ ГРОШОВОЇ ЕМІСІЇ
У ТРАНСМІСІЙНОМУ МЕХАНІЗМІ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ 22

Губарева І. О.

ОЦІНКА БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА КРАЇН – ЧЛЕНІВ ЄС
У ПОЛІТИЧНІЙ СФЕРІ 26

Огородня Е. Н.

ФОРМИРОВАНИЕ МОНЕТАРНОЙ ПОЛИТИКИ В КОНТЕКСТЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ
УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ СТРАНЫ 30

Леонов С. В., Богма С. Д.

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ КРЕДИТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ 35

РОЗДІЛ 2. БАНКІВСЬКА СПРАВА

Циганюк Д. Л., Гланич В. Н.

МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ:
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ 40

Чернявський І. Б.

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ КІЛЬКОСТІ ЦЕНТРІВ
САМООБСЛУГОВУВАННЯ БАНКУ В РЕГІОНІ 45

Шульженко Г. М.

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ БАНКУ
НА ОСНОВІ МЕРЕЖЕВОГО ПЛАНУВАННЯ 50

Радченко О. В., Бойченко В. М.

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ 59

Д'яконова І. І., Мірошниченко Г. О.

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ
БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ 62

УДК 336.748.12

В. В. Коваленко, д-р екон. наук, професор кафедри банківської справи,
Одеський національний економічний університет;
Є. В. Шепель, викладач кафедри банківської справи,
Одеський національний економічний університет

МОНЕТАРНІ ПЕРЕДУМОВИ УТВОРЕННЯ ІНФЛЯЦІЇ У ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ

У статті уточнено економічну сутність категорії “інфляція”. Визначено чинники, що впливають на виникнення інфляції. Досліджено монетарні передумови виникнення інфляції у діяльності банків. Запропоновано поняття “інфляційна складова у діяльності банків” та визначено характеристики її утворення.

Ключові слова: інфляція, інфляційна складова, банки, таргетування інфляції.

Постановка проблеми. Питання регулювання інфляції посідає провідне місце у теорії та практиці реалізації стратегії вітчизняної грошово-кредитної політики, оскільки показники і соціальні наслідки інфляції відіграють значну роль в оцінці економічного стану держави. На особливу увагу заслуговують питання, які пов’язані з дослідженням інфляційної складової у діяльності банків, а їх актуальність посилюється тим, що з переходом на монетарний режим інфляційного таргетування проблемною сферою досліджень залишається визначення структурних компонентів індикатора, який буде покладено в основу зазначеного режиму. Недостатньо вивченим залишається питання сутності, основних показників та критеріїв оцінки інфляційного потенціалу, дослідження глибинних причин утворення інфляційної складової у діяльності банків під впливом монетарних чинників, що знаходить своє відображення у використанні неефективних та економічно необґрунтованих методів та інструментів антиінфляційної політики. Проблема пошуку підходів до оцінки впливу монетарних чинників на інфляційну складову у діяльності банків актуальна як для економічної науки, так і для органів державного регулювання, зокрема для регуляторів функціонування банківської системи.

Аналіз останніх публікацій. Проблемі дослідження природи інфляції та пошуку підходів до мінімізації її негативного впливу присвячено наукові праці зарубіжних та вітчизняних вчених-економістів, зокрема: питанням дослідження інфляції як системного утворення присвячені наукові праці А. Даниленка, Є. Гайдара, А. Гальчинського, В. Гальперіна, В. Гейця, А. Грищенко, В. Дербенцева, С. Дзюблюка, М. Зверякова, А. Маршала, Г. Касселя, Дж. Кейнса, В. Козюка, О. Петрика, М. Савлука, Дж. Сакса, І. Радіонової,

Ю. Харазішвілі, М. Фрідмана, О. Фурдичко; питанням щодо розвитку грошово-кредитного ринку та монетарних передумов утворення інфляційної складової у діяльності банків з макроекономічної позиції – Т. Васильєвої, А. Гриценка, В. Зимовця, В. Міщенко, С. Міщенко, Р. Мінделла, С. Науменкової, Л. Рябіної, А. Скрипника, Я. Чайковського; питанням щодо управління інфляційною складовою банківських операцій – І. Волошина, П. Друкера, О. Заруцької, Л. Кузнецової, А. Маршала, С. Моїсєєва, С. Молчанова, А. Мороза, Дж. Сінкі, Т. Смовженко, Ю. Плеханова, Л. Примостки, П. Роуза та інших.

Невирішені раніше частини проблеми. Проте до сьогодні низка питань стосовно встановлення оціночних індикаторів впливу монетарних чинників на виникнення інфляції у діяльності банків залишається нерозглянутою повною мірою, а саме: лишається широким спектр поглядів на поняття “інфляція”, “інфляційна складова у діяльності банків”, що, у свою чергу, ускладнює визначення конкретних заходів і управлінських дій щодо мінімізації впливу інфляції на діяльність банків.

Мета статті – обґрунтування теоретичних і методологічних положень позиціонування інфляційної складової у діяльності банків в умовах нестійкого та мінливого розвитку грошово-кредитного ринку та розробці практичних рекомендацій до монетарних передумов її утворення.

Виклад основного матеріалу. Аналіз наукових поглядів щодо сутності інфляції дозволив дійти висновку, що в сучасній економічній літературі відсутнє усталене визначення її дефініції з точки зору природи її виникнення, що призводить до теоретичної невизначеності та потребує уточнення. Проведений аналіз економічної думки щодо трактування категорії “інфляція” дає змогу виділити три підходи до природи її виникнення (табл. 1).

Таблиця 1 – Наукові підходи до природи виникнення інфляції

Канал виникнення	Сутність каналу виникнення	Науковці – представники підходів
Знецінення грошей	Надмірна пропозиція грошової маси у порівнянні з реальною пропозицією товарів і послуг	Г. Вечканов [7, с. 216]; Л. Кураков [21, с. 155]; В. Калашников [33, с. 134]; І. Трахтенберг [37]; Г. Климко [19]
Зростання цін	Тривале зростання загального рівня цін, що спричиняє зниження купівельної спроможності грошей	В. Стельмах [17, с. 268]; Б. Райзберг [32, с. 161]; К. Пасс [35, с. 192]; А. Азріліян [4, с. 320]; А. Завгородній, Г. Вознюк, Т. Смовженко [18]; Н. Уолл, Я. Маркузе [38, с. 148]; В. Гальперін [8]; С. Арбузов, Ю. Колобов, В. Міщенко, С. Науменкова [2, с. 199]; В. Найдьонов [25]; Л. Красавіна [4]; Л. Тарасевич [36]; В. Геєць [11]; М. Савлук [14]; А. Гальчинський [9]; І. Пелипас [29]; Е. Дж. Долан [16]; С. Панчишин [28]; О. Колодізев, В. Колісніченко [20, с. 187]
Дисбаланс у попиті та пропозиції на гроші	Зміна в попиті і пропозиції на гроші визначає природу зростання загального рівня цін	Л. Алексеєнко [1]; А. Грязнова [33]; Л. Рябініна [34, с. 147]; О. Петрик [30, с. 14]

Узагальнивши думки вчених щодо природи утворення інфляції, автори доходять висновку, що більш точним підходом, який відповідає сучасному розвитку економічних процесів, є підхід до виникнення інфляції, заснований на дисбалансі у попиті та пропозиції на гроші. Виходячи з цього, запропоновано розглядати інфляцію як багатогранний, складний процес, який чітко відображає всі основні проблеми й суперечності економіки в довгостроковому періоді, що має прояв у виникненні дисбалансу між попитом та пропозицією на гроші, визначає природу зростання загального рівня цін, вимагає додаткового перерозподілу національного доходу під дією системних чинників.

У сучасних умовах інфляція у світовому масштабі носить всеохоплюючий характер, що спричинено грошовими і негрошовими відносинами. Повне виключення інфляції в ринкових умовах господарювання неможливе, необхідний керований та регульований механізм управління інфляційним процесом. Як зазначає академік В. Геєць, “коригувати рівень інфляції треба відповідно до конкретної ситуації, узгоджуючи його з усіма іншими складовими, спрямованими на стимулювання економічного піднесення...” [10, с. 18]. Тому негативними наслідками інфляції слід вважати зниження купівельної спроможності грошей і збільшення номінальної вартості товарів і послуг. Якщо за стабільного розвитку заробітна плата й ціни зростають однаковими темпами, то таку ситуацію не можна вважати негативною. Таким чином, огляд наукових праць економістів свідчить про те, що наслідки дії інфляції на економічне зростання в країні мають як негативний, так і позитивний вплив залежно від стратегії управління, яку використовують державні органи влади для регулювання економічних та фінансових відносин.

Із вищезазначеного випливає, що дослідження інфляції слід в першу чергу розглядати з позиції чинників, які її викликають. У загальному вигляді чинники, що спричиняють утворення інфляції, можна розглядати як наддержавні і внутрішньодержавні (рис. 1).

Виходячи із вищенаведеної класифікації чинників, які спричиняють інфляцію, можна стверджувати, що вони носять економічний та політичний характер. Серед економічних чинників доцільно виділити чинники емісійного та неемісійного характеру.

При розгляді чинників, що спричиняють утворення інфляції, автори доходять висновку, що інфляційна складова у діяльності банків виникає у процесі виконання банківськими установами функції створення нових кредитних грошей, на реалізацію якої має безпосередній вплив стратегія грошово-кредитної політики Національного банку України через набір монетарних інструментів, які виступають монетарними чинниками впливу на позиціонування інфляційної складової у діяльності банків.

Реалізація грошово-кредитної політики, яка розробляється Національним банком України та затверджується Верховною Радою України, відбувається через виконання поставлених цілей, які розглядаються на трьох рівнях: стратегічні цілі – це ключові цілі в загальнодержавній політиці: зростання зайнятості, збалансування платіжного балансу; зростання виробництва, забезпечення стабільності цін; проміжні цілі грошово-кредитної політики – це зміни в певних економічних процесах, які мають сприяти досягненню стратегічних цілей; тактичні цілі – регулювання ключових економічних змінних через банківську систему на основі управління грошовою масою, відсотковою ставкою, валютним курсом тощо і забезпечують досягнення проміжних цілей [15, с. 51–52]. Представлені цілі грошово-кредитної

політики дають підстави стверджувати, що стратегічні цілі пов'язані з регулюванням інфляції на макроекономічному рівні, виконання тактичних цілей пов'язане з процесом утворення інфляційної складової у діяльності банків.

Слід відмітити, що усі регулюючі інструменти Національного банку України направлені на стабілізацію діяльності банківських установ через регулювання обсягу грошової маси у них, що проявляється у збалансуванні активних і пасивних

операцій банків, встановлення рівноважного розподілу залучених і розміщених коштів, визначення процентних ставок на основі використання таких пріоритетних інструментів грошово-кредитної політики, як: процента політика; політика обов'язкових резервів; операції на відкритому ринку; політика рефінансування; курсова політика, які безпосередньо впливають на позиціонування інфляційної складової у діяльності банків [31; 15, с. 145–311; 3, с. 89–130].

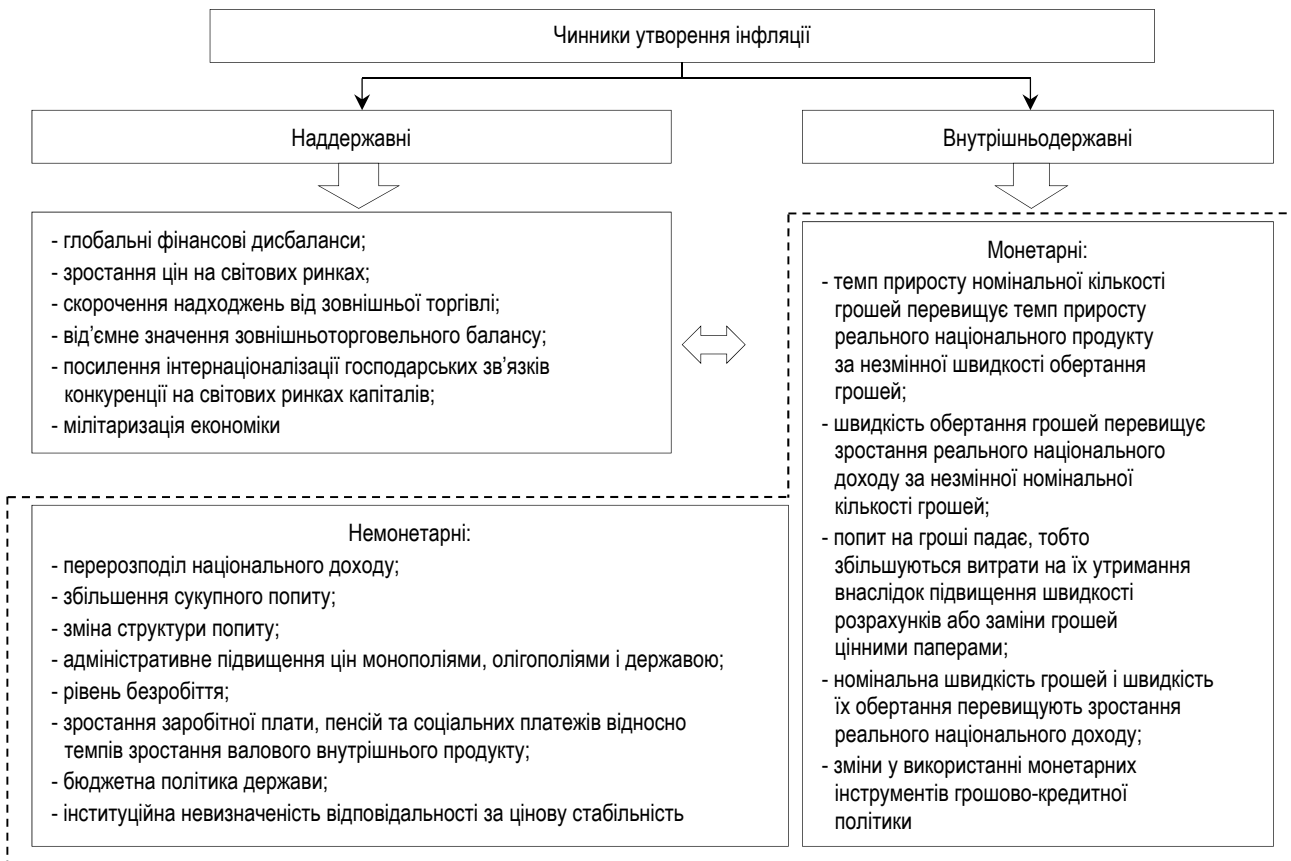

Рисунок 1 – Класифікація чинників утворення інфляції (складено авторами з використанням [20, с. 198–200; 34, с. 151–153])

Фінансова криза, яка розпочалася у 2008 році, спричинила дестабілізацію грошово-кредитного ринку. Це призвело до значних втрат і банкрутств фінансових інститутів, сповільнення економічного зростання, зменшення довіри населення до фінансових інститутів, виникнення комплексних проблем при проведенні грошово-кредитної політики.

Кризові явища, як розгортаються у сучасній вітчизняній банківській системі, вимагають від НБУ розробки нової стратегії грошово-кредитної політики, яка була б націлена на досягнення стабільності фінансової системи в межах реалізації загальнодержавної фінансової політики. І, як зазначає С. Міщенко, в монетарній політиці

акценти повинні бути зміщені з одностороннього розгляду цінності грошей, як їх купівельної спроможності, до комплексної оцінки з урахуванням цінності грошей як капіталу [23, с. 23].

В. Геєць, А. Гриценко у монографії “Нові виклики для грошово-кредитної політики у сучасних умовах” виокремили принципові особливості фінансово-економічної кризи. По-перше, вона має очевидну інституціональну основу: “швидка фінансова глобалізація не стала б можливою без створення спеціальних інституціональних умов зниження або повного усунення оцінки ризику процедур прийняття інвестиційних рішень” [26, с. 116]. По-друге, “...виникнення глибокої кризи було зумовлено фактором легкодоступності грошей, що призвело до часткової втрати ними

обов'язкової властивості будь-якого економічного блага – рідкості [26, с. 118]. По-третє, “сучасна криза пов'язана із змінами ціннісної спрямованості” [26, с. 118].

Як зазначають Т. Васильєва, С. Леонов, “...наявність високої прибутковості за фінансовими операціями може спровокувати приплив спекулятивного капіталу та викликати кредитні буми, які супроводжуються зростанням дисбалансів у фінансовому секторі економіки та зростанням цін. Під фінансовими дисбалансами прийнято розуміти “перенапруження” балансів економічних агентів, пов'язане з “надмірним” кредитуванням, з одного боку, і високим рівнем запозичень, з іншого, в період бумів цін активів, що в подальшому може призвести до зниження стійкості економічного зростання і посилення спадів в економіці” [6, с. 24].

Виходячи із вищезазначеного, можна зробити висновок, що на приборкання інфляції, яка посилюється під час фінансових дисбалансів, впливає встановлений режим грошово-кредитної політики, який передбачає певний набір монетарних інструментів, за допомогою яких здійснюється регулювання грошово-кредитного ринку та досягнення поставлених цілей.

За останні роки Національний банк України фактично використовував політику керованого обмінного курсу з малим діапазоном відхилень. Але це не привело до позитивних результатів щодо забезпечення цінової стабільності, оскільки переважно було націлено на підтримку стабільності національної грошової одиниці.

Сучасні концепції грошово-кредитної політики схиляються до застосування режиму таргетування інфляції – монетарного режиму, який передбачає відповідальність центрального банку за дотримання проголошеного значення офіційного показника інфляції (таргету) протягом визначеного періоду часу. Відповідальність центрального банку обумовлена можливістю використання усього переліку інструментів монетарної політики у випадку загрози недотримання визначеного значення таргету [2, с. 432; 22].

Професор Л. М. Рябініна до основної цілі таргетування інфляції відносить зниження інфляційних очікувань усіх суб'єктів господарювання шляхом підвищення їхньої довіри до монетарної політики центрального банку і уряду [34, с. 176]. За класифікацією Міжнародного валютного фонду виділяють декілька основних режимів таргетування інфляції (табл. 2).

Таблиця 2 – Характеристика режимів таргетування інфляції [39, с. 17]

Показники таргетування інфляції	Повноцінне (замасковане) таргетування інфляції	Еклектичне таргетування інфляції	Експериментальне таргетування інфляції
Рівень довіри до центрального банку	середній і високий	високий	низький
Чіткість інфляційних цілей	висока	дуже низька	низька
Гнучкість інших цілей	низька	висока	висока

Вперше про пріоритет прямого таргетування інфляції в Україні було заявлено в Основних заходах грошово-кредитної політики на 2012 р.: “...Національний банк України поступово створюватиме умови, необхідні для переходу в перспективі до визначення інфляції пріоритетним орієнтиром грошово-кредитної політики, тобто прямого таргетування інфляції” [27]. Але без внесення певних змін до функцій та повноважень Національного банку України зазначений підхід таргетування інфляції не був реалізований.

Слід відмітити, що режим грошово-кредитної політики на основі таргетування інфляції передбачає задоволення певних умов, зокрема: наявність реальної незалежності центрального банку від уряду у виконанні своїх функцій – емісія готівки та підтримка стабільності національної грошової одиниці; наявність незалежності уряду від сеньйоражу (емісійного доходу); мінімальні розміри кредитування урядових потреб центральним банком і банківськими установами зокре-

ма; наявність науково обґрунтованих підходів центрального банку до визначення і вибору цільових орієнтирів інфляції для досягнення тактичних і стратегічних цілей з метою забезпечення економічного зростання в державі; наявність розвиненого фондового ринку, що дозволяє ефективно використовувати операції на відкритому ринку; наявність дієвого механізму до регулювання змінного валютного курсу; забезпечення макроекономічної стабільності; обґрунтування та встановлення цільового орієнтира, який би дозволив визначати саме вплив монетарних методів регулювання на інфляцію [34, с. 178; 22, с. 40–45; 12; 13, с. 15–18].

Таким чином, Національний банк України, використовуючи належні йому монетарні інструменти, має змогу впливати на основні показники економічного зростання в державі, зокрема інфляцію. Представлений вплив здійснюється не прямо, а через складний економічний механізм, який має назву трансмісійного механізму моне-

тарної політики. В цілому економічну категорію “монетарний трансмісійний механізм” визначають як відносини з приводу впливу на використання інструментарію грошово-кредитної політики центрального банку на фінансову кон’юнктуру і в подальшому – на макроекономічні змінні, які відображають стан розвитку реального сектора економіки через складну сукупність каналів та зв’язків прямої і зворотної дії [24, с. 11–13].

Реалізація моделі трансмісійного механізму монетарної політики в Україні визначається системою каналів трансмісії. На основі узагальнення сучасних економічних підходів до механізму монетарної трансмісії в Україні виокремлено його канали: процентної ставки, валютного курсу (у складі цін активів), кредитний канал та канал очікувань економічних суб’єктів [5; 23; 24].

Процентний канал монетарної трансмісії полягає у зміні грошово-кредитної політики через офіційну облікову ставку, що прямо впливає на короткострокові ставки на фінансовому ринку і через криву дохідності – на довгострокові [24, с. 14].

Канал цін активів визначає вплив грошово-кредитної політики на реальний сектор економіки через зміну відносних цін на фінансові і реальні активи – цінні папери, іноземну валюту, нерухомість та інші [24, с. 15–16].

Кредитний канал відображає вплив грошово-кредитної політики центрального банку на доступність ресурсів на кредитних ринках шляхом впливу інструментів грошово-кредитної політики на зміну пропозиції кредитних ресурсів через зміну обсягів вільних резервів банківської системи [24, с. 19].

Канал очікувань характеризує зміну у грошово-кредитній політиці на очікування економічних агентів щодо майбутніх цін і макроекономічної ситуації та, відповідно, на їх рішення щодо споживання, заощаджень, інвестицій, виробництва [24, с. 19].

Розглянувши канали трансмісійного механізму грошово-кредитної політики, автор доходить висновку, що на позиціонування інфляційної складової у діяльності банків впливає процентний канал – через регулювання процентних ставок за залученими і розміщеними коштами, кредитний канал – відповідно до виконання банками функції створення нових кредитних грошей та канал очікувань – через схильність до заощаджень, попиту і пропозиції на банківські послуги.

Узагальнивши вищезазначене, на основі використання аксіоматичного методу пізнання автор інфляційну складову у діяльності банків визначає як послідовну зміну цінового феномена, що спричиняє диспропорції у збалансуванні активних і пасивних операцій (рис. 2).

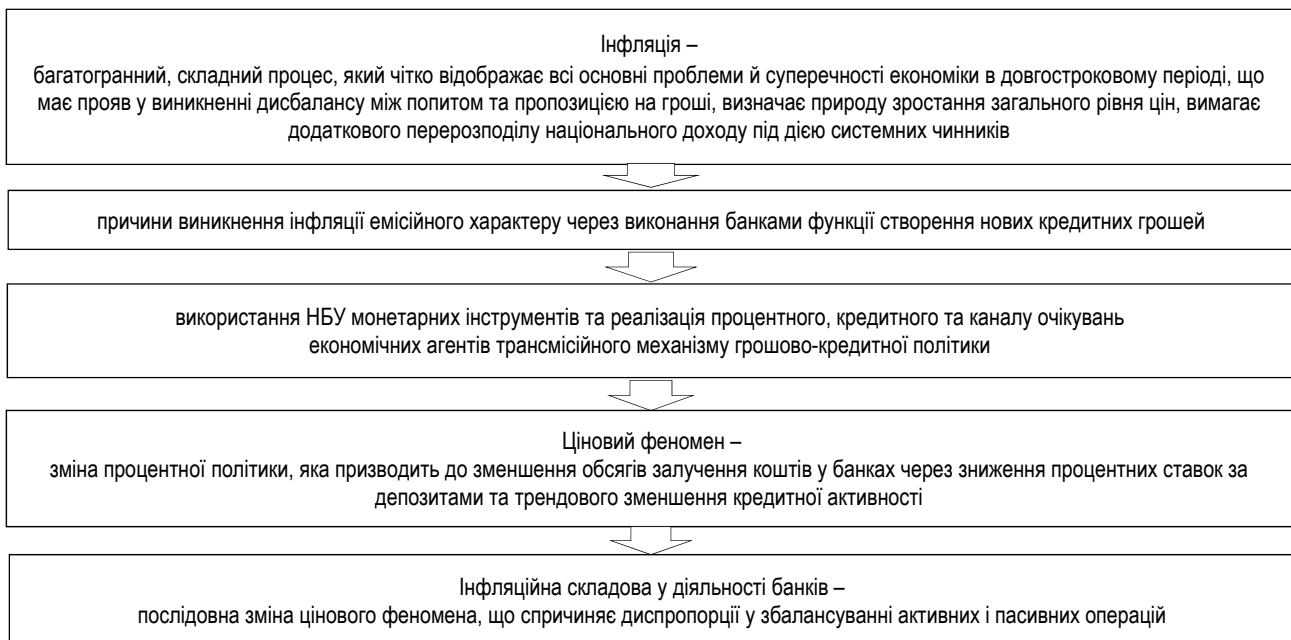

Рисунок 2 – Аксіоматичне визначення поняття “інфляційна складова у діяльності банків” (авторська розробка)

Висновки. Таким чином, позиціонування інфляційної складової у діяльності банків відбувається у разі суттєвого обмеження банківськими

установами свого кредитного потенціалу, коли нормативний грошовий мультиплікатор набагато перевищує фактичний його рівень, а також зни-

ження рівня кредитоспроможності позичальників, що, в кінцевому підсумку, призводить до досягнення банками внутрішньої межі кредитування, межі створення нових кредитних грошей та межі банківської інфляції.

У зв'язку з перенесенням кінцевого строку створення передумов для запровадження в Україні режиму таргетування інфляції на середину 2015 року, передбаченого положеннями Меморандуму про економічну та фінансову політику за результатами першого перегляду програми “Стенд-бай”, і зміною ситуації в економіці та на грошово-кредитному ринку України, з нашої точки зору, необхідно провести ряд заходів в наступних напрямках.

1. Незалежність та автономія – посилення незалежності Національного банку України, зокрема щодо цілей монетарної політики, персональної та фінансової автономії.

2. Розвиток фінансових ринків – удосконалення засад функціонування грошового та валютного ринків, визначення напрямів їх розвитку; упровадження Закону України про похідні фінансові інструменти.

3. Параметри режиму інфляційного таргетування – підготовка аналітичних документів щодо

параметрів нового режиму інфляційного таргетування, в яких визначатимуться зокрема: цільові показники; процес встановлення цільових орієнтирів; процес прийняття рішень; кількісне значення цільових орієнтирів; відповідальність Національного банку та уряду щодо досягнення цільових орієнтирів; підзвітність стосовно досягнення цільових орієнтирів; режим обмінного курсу; роль макроекономічного прогнозу для формулювання політики та відповідальність за його розроблення; принципи формулювання монетарної політики та основні її інструменти; ключова процентна ставка монетарної політики та інші монетарні інструменти.

4. Процес прийняття рішень з питань грошово-кредитної політики – підвищення систематичності та передбачуваності рішень щодо монетарної політики.

5. Упровадження грошово-кредитної та валютної політики – підготовка нової операційної системи монетарної політики, яка б відповідала режиму інфляційного таргетування; визначення оптимального рівня міжнародних резервів.

6. Комунікації – започаткування постійної просвітницької кампанії щодо переваг запровадження в Україні режиму інфляційного таргетування.

Список літератури

1. Алексеєнко Л. М. Економічний словник: банківська справа, фондовий ринок (українсько-англійсько-російський тлумачний словник) / Л. М. Алексеєнко, В. М. Олексієнко, А. І. Юркевич. – К. : Видавничий будинок “Максимум”; Т.: Економічна думка, 2000. – 592 с.
2. Банківська енциклопедія / С. Г. Арбузов, Ю. В. Колобов, В. І. Міщенко, С. В. Науменкова. – К. : Центр наукових досліджень Національного банку України: Знання, 2011. – 504 с.
3. Банківська система України : монографія / [В. В. Коваленко, О. Г. Коренева, К. Ф. Черкашина, О. В. Крухмаль]. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2010. – 187 с.
4. Большой экономический словарь / под ред. А. Н. Азрилияна. – 5-е изд. доп. перераб. – М. : Институт новой экономики, 2002. – 1280 с.
5. Варгас В. Державна політика щодо регулювання інфляції у трансформаційній економіці України / В. Варгас // Науковий вісник “Демократичне врядування”. – 2011. – Вип. 8. – С. 68–75.
6. Васильєва Т. Імплицитне правило таргетування для економіки України / Т. Васильєва, С. Леонов, О. Луняков // Вісник Національного банку України. – 2014. – № 4. – С. 24–29.
7. Вечканов Г. С. Современная экономическая энциклопедия / Г. С. Вечканов, Г. Р. Вечканова. – СПб. : Издательство “Лань”, 2002. – 880 с.
8. Гальперин В. М. Макроэкономика : учебник / В. М. Гальперин, П. І. Гребенников, А. І. Леуский, Л. С. Тарасевич. – 2-е. – СПб. : СПбГУЭФ, 1997. – 719 с.
9. Гальчинський А. С. Основи економічної теорії / А. С. Гальчинський, П. С. Єщенко, Ю. І. Палкін. – К. : Вища школа, 1995. – 471 с.
10. Геєць В. Ще раз про складові економічного піднесення в Україні / В. Геєць // Економіка України. – 1998. – № 11. – С. 17–26.
11. Геєць В. М. Перехідна економіка / В. М. Геєць, Є. Г. Панченко, Є. М. Ліанова та ін. – К. : Вища школа, 2003. – 592 с.
12. Гнатів О. А. Таргетування інфляції як оптимальний режим монетарної політики в Україні / О. А. Гнатів [Електронний ресурс]. – Матеріали науково-практичної конференції “Соціум. Наука. Культура”. – Режим доступу : <http://intkonf.org>.
13. Гриценко А. Монетарна стратегія: шлях до ефективної грошово-кредитної політики / А. Гриценко, Т. Кричевська // Вісник Національного банку України. – 2006. – № 7. – С. 8–22.
14. Гроші та кредит : підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна та ін.]. – К. : КНЕУ, 2001. – 604 с.

15. Грошово-кредитна політика в Україні / [Стельмах В. С., Єпіфанов А. О., Гребеник Н. І., Міщенко В. І.] / За ред. В.І. Міщенка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2003. – 421 с.
16. Долан Э. Дж. Деньги, банковское дело и кредитно-денежная политика / Э. Дж. Долан, Р. Дж. Кэмпбелл. – М. : Профико, 1991. – 448 с.
17. Енциклопедія банківської справи України / [ред. В. С. Стельмах]; Національний банк України, Інститут незалежних експертів. – К. : Молодь: Ін Юре, 2001. – 680 с.
18. Завгородній А. Г. Фінансовий словник / А. Г. Завгородній, Г. Л. Вознюк, Т. С. Смовженко. – 2-ге видання. Виправлене та доповнене. – Львів : Видавництво “Центр Європи”, 1997. – 576 с.
19. Климко Г. Н. Основи економічної теорії: політекономічний аспект : підручник / [Г. Н. Климко, Л. О. Канищенко, В. М. Пригода, А. А. Чухно]. – К. : Вища школа, 1999. – 743 с.
20. Колодізев О. М. Гроші і кредит : підручник / О. М. Колодізев, В. Ф. Колесніченко. – К. : Знання, 2010. – 615 с.
21. Кураков Л. П. Словарь-справочник по экономике / Л. П. Кураков, В. П. Кураков. – 2-е изд., доп. и перераб. – М. : Гелисс АРВ, 1999. – 464 с.
22. Міщенко В. Методологічні та методичні проблеми запровадження таргетування інфляції / В. Міщенко // Вісник Національного банку України. – 2006. – № 5. – С. 40–45.
23. Міщенко С. Удосконалення монетарної політики та регулювання фінансових систем / С. Міщенко // Вісник Національного банку України. – 2011. – № 5. – С. 21–27.
24. Монетарний трансмісійний механізм в Україні : науково-аналітичні матеріали. – Вип. 9 / В. І. Міщенко, О. І. Петрик, А. В. Сомик, Р. С. Лисенко та ін. – К. : Національний банк України. Центр наукових досліджень, 2008. – 144 с.
25. Найденов В. Инфляция на Украине: теория и реальность / В. Найденов. – К. : Наукова думка, 1985. – 80 с.
26. Новые вызовы для денежно-кредитной политики в современных условиях. – Кн. 2: Взгляд из Украины; [под ред. акад. НАНУ В. М. Гейця, чл.-корр. НАНУ А. А. Грищенко]. – К. : НАН Украины; Ин-т экон. и прогнозир., 2012. – 360 с.
27. Основні засади грошово-кредитної політики на 2002 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=36092>. – Офіційний сайт Національного банку України.
28. Панчишин С. Макроекономіка : підручник / С. Панчишин. – К. : Либідь, 2002. – 616 с.
29. Пелипас И. Денежная масса и цены в Беларуси: результаты эконометрического анализа / И. Пелипас // Квартальный бюллетень клуба экономистов. – 2000. – № 3. – С. 5–38.
30. Петрик О. Шлях до цінової стабільності: світовий досвід і перспективи для України : монографія / О. Петрик / відп. ред. акад. НАНУ В. М. Гейця. – К. : УБС НБУ, 2008. – 369 с.
31. Про Національний банк України [Електронний ресурс] : закон України від 20.05.1999 № 679-Х / Офіційний сайт ВР України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.
32. Райзберг Б. А. Современный экономический словарь / Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский, Е. Б. Стародубцева. – М. : ИНФРА-М, 1996. – 496 с.
33. Рынок: Бизнес. Комерция. Экономика. / Толковый терминологический словарь / Сост. В. А. Калашников; под общей редакцией проф. Л. П. Дашкова. – 4-е изд., испр. и доп. – М. : Информ-внедренческий центр “Маркетинг”. 1998. – 404 с.
34. Рябініна Л. М. Теорія сучасних грошей : монографія / Л. М. Рябініна. – К. : УБС НБУ, 2011. – 221 с.
35. Словарь по экономике / К. Пасс, Б. Лоуз, Л. Дэвис / пер. с англ. под ред. П. А. Ватника. – СПб. : Экономическая школа. 2004. – 752 с.
36. Тарасевич Л. С. Макроэкономика : учебник / [Л. С. Тарасевич, В. М. Гальперин, П. И. Гебенников, А. И. Лусский] / общ. ред. Л. С. Тарасевича. – СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 1999. – 656 с.
37. Трахтенберг І. А. Грошовий обіг і кредит при капіталізмі / І. А. Трахтенберг. – М., 1962. – 564 с.
38. Уолл Н. Экономика и бизнес. А-Я: Словарь-справочник / пер. с англ. К. С. Ткаченко. – М. : ФАЙР_ПРЕСС, 1999. – 624 с.
39. Шаров А. Таргетування інфляції: світовий досвід і українські перспективи / А. Шаров // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 7. – С. 15–19.

Отримано 17.12.2014

Summary

In the article economic essence of category is specified “inflation”. Factors which influence on the origin of inflation are certain. Монетарні pre-conditions of origin of inflation are investigational in activity of banks. A concept “inflationary constituent in activity of banks” is offered and descriptions of her education are certain.